

Eiropas Reģionu komitejas atzinums par tematu "Kaimiņvalstis un pasaule"

(2019/C 86/16)

Galvenais ziņotājs: Hans JANSSEN (NL/PPE), Ousterveikas mērs**Atsauces dokumenti:** Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu

COM(2018) 460 final

Priekšlikums Padomes lēmumam par aizjūras zemju un teritoriju asociāciju ar Eiropas Savienību, tostarp attiecībām starp Eiropas Savienību, no vienas puses, un Grenlandi un Dānijas Karalisti, no otras puses ("Aizjūras asociācijas lēmums")

COM(2018) 461 final

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Pirmspieņemšanās palīdzības instrumentu (IPA III)

COM(2018) 465 final

I. IETEIKUMI GROZĪJUMIEM

Priekšlikums Eiropas Parlamenta un Padomes regulai, ar ko izveido Kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu

1. grozījums

COM(2018) 460 final – 25. apsvēruma

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Lai gan demokrātija un cilvēktiesības, tostarp dzimumu līdztiesība un iespēju nodrošināšana sievietēm, būtu jāatspoguļo visā šīs regulas īstenošanas gaitā, Savienības palīdzībai saskaņā ar tematiskajām programmām cilvēktiesību, demokrātijas un pilsoniskās sabiedrības organizāciju jomās vajadzētu būt īpašai papildinošai un papildu lomai, pateicoties tās globālajam raksturam un rīcības neatkarībai no attiecīgo trešo valstu valdību un publisko iestāžu piekrišanas.	Lai gan demokrātija un cilvēktiesības, tostarp dzimumu līdztiesība un iespēju nodrošināšana sievietēm, būtu jāatspoguļo visā šīs regulas īstenošanas gaitā, Savienības palīdzībai saskaņā ar tematiskajām programmām cilvēktiesību, demokrātijas, pilsoniskās sabiedrības organizāciju un vietējo un reģionālo pašvaldību jomās vajadzētu būt īpašai papildinošai un papildu lomai, pateicoties tās globālajam raksturam un rīcības neatkarībai no attiecīgo trešo valstu valdību un publisko iestāžu piekrišanas.

Pamatojums

Šajā atzinuma projektā tiek uzsvērts, ka attīstības sadarbības jomā vietējām un reģionālajām pašvaldībām būtu jāparedz īpaša, atsevišķa programma ar iezīmētu budžetu, kā arī tās būtu jāņem vērā visā plānošanas procesā kā saņēmējas, kā tas ir bijis pašreizējās daudzgadu finanšu shēmas periodā saskaņā ar attīstības sadarbības instrumentu (ASI). Lai gan saskaņā ar ASI vietējo pašvaldību budžeta pozīcijā paredzētie līdzekļi nav pilnīgi iztērēti, ir pārsteidzīgi secināt, ka tas bijis saistīts ar vietējo un reģionālo pašvaldību nepietiekamajām spējām. Iespējams, svarīgāki ir bijuši citi iemesli, piemēram, stingrās līdzfinansēšanas prasības un sarežģītās pieteikšanās procedūras. Katrā ziņā ES iestādēm tiešas atcelšanas vietā būtu jānodrošina iespēja veikt uzlabojumus.

Turklāt spēcīgu pilsoniskās sabiedrības, vietējo pašvaldību un ES iestāžu koordinācijas mehānismu darbības turpināšanai/izveidei ir izšķiroša nozīme, lai īstenotu ES attīstības politiku un sasniegtu ilgtspējīgas attīstības mērķus. Tāpēc šajā apsvērumā vienā teikumā noteikti būtu jānorāda uz pilsoniskās sabiedrības organizācijām un vietējām un reģionālajām pašvaldībām.

2. grozījums

COM(2018) 460 final – 26. apsvēruma

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>Pilsoniskās sabiedrības organizācijām būtu jāpieņem plašs dalībnieku loks ar dažādām lomām un pilnvarām, kas ietver visus nevalstiskās, bezpeļņas struktūras, bezpartejiskas un nevardarbīgas struktūras, ar kuru starpniecību cilvēki organizējas, lai censtos sasniegt kopīgus mērķus un ideālus, vai tie būtu politiski, kultūras, sociāli, vai ekonomiski. Darbojoties vietējā, valsts, reģionālā un starptautiskā mērogā, tās ietver pilsētu un lauku, formālas un neformālas organizācijas.</p>	<p>Pilsoniskās sabiedrības organizācijām būtu jāpieņem plašs dalībnieku loks ar dažādām lomām un pilnvarām, kas ietver visus nevalstiskās, bezpeļņas struktūras, bezpartejiskas un nevardarbīgas struktūras, ar kuru starpniecību cilvēki organizējas, lai censtos sasniegt kopīgus mērķus un ideālus, vai tie būtu politiski, kultūras, sociāli, vai ekonomiski. Darbojoties vietējā, valsts, reģionālā un starptautiskā mērogā, tās ietver pilsētu un lauku, formālas un neformālas organizācijas.</p> <p><i>Saskaņā ar Eiropas Konsensu par attīstību vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir svarīga nozīme ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanā un vietējo dalībnieku koordinēšanā. Kā atzīts programmā 2030. gadam, visiem 17 mērķiem ir vietējie komponenti un tie ir saistīti ar vietējo pašvaldību kompetenci, tostarp dzimumu līdztiesības un klimata pārmaiņu jomā.</i></p>

Pamatojums

Eiropas Komisijas priekšlikumā nav precīzi minēts, kāda ir vietējo pašvaldību nozīme ilgtspējīgas attīstības mērķu (IAM) noteikšanas, īstenošanas un uzraudzības procesā, lai gan Ilgtspējīgas attīstības programmā 2030. gadam ir skaidri atzīts, ka visiem 17 IAM ir vietējie komponenti un tie ir saistīti ar vietējo un reģionālo pašvaldību ikdienas darbu. Jaunajā 2017. gada Eiropas Konsensā par attīstību atkārtoti ir uzsvērts, ka **IAM jāīsteno vietējā līmenī**. Tas ir pretrunā īpaša vietējo pašvaldību finansējuma trūkumam jaunajā ārējo instrumentu kopumā un ir vēl viens iemesls, lai nekavējoties atjaunotu vietējo pašvaldību budžeta pozīciju.

3. grozījums

COM(2018) 460 final – 29. apsvēruma

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>Ir būtiski vēl vairāk palielināt sadarbību ar partnervalstīm migrācijas jomā, izmantojot priekšrocības, ko sniedz labi pārvaldīta un atbilstīga migrācija, un efektīvi risinot neatbilstīgas migrācijas jautājumu. Šādai sadarbībai būtu jāpalīdz nodrošināt piekļuve starptautiskajai aizsardzībai, risināt neatbilstīgās migrācijas pamatcēloņus, uzlabot robežu pārvaldību un veikt pasākumus cīņā pret neatbilstīgo migrāciju, cilvēku tirdzniecību un migrantu kontrabandu, un vajadzības gadījumā strādāt pie atgriešanas, atpakaļuzņemšanas un reintegrācijas, pamatojoties uz savstarpēju pārskatatbildību un pilnībā ievērojot humanitārās un cilvēktiesību saistības. Tādējādi trešo valstu efektīvai sadarbībai ar Savienību šajā jomā vajadzētu būt šīs regulas vispārējo principu neatņemamai sastāvdaļai. Lai nodrošinātu, ka attīstības palīdzība atbalsta partnervalstis efektīvākā migrācijas pārvaldīšanā, ir svarīga lielāka saskaņotība starp migrācijas un attīstības sadarbības politiku. Šai regulai būtu jāsekmē koordinēta, holistiska un strukturēta pieeja migrācijai, maksimāli palielinot sinerģiju un izmantojot vajadzīgos ietekmes līdzekļus.</p>	<p>Ir būtiski ciešā sadarbībā ar partnervalstu vietējām un reģionālajām pašvaldībām vēl vairāk palielināt sadarbību ar partnervalstīm migrācijas jomā, izmantojot priekšrocības, ko sniedz labi pārvaldīta un atbilstīga migrācija, un efektīvi risinot neatbilstīgas migrācijas jautājumu. Šādai sadarbībai, arī ņemot vērā ANO globālā pakta par migrāciju iespējamo pieņemšanu, būtu jāpalīdz nodrošināt piekļuve starptautiskajai aizsardzībai, risināt neatbilstīgās migrācijas pamatcēloņus – īpaši attiecībā uz neaizsargātām personām, piemēram, nepavadītiem nepilngadīgajiem –, uzlabot robežu pārvaldību un veikt pasākumus cīņā pret neatbilstīgo migrāciju, cilvēku tirdzniecību un migrantu kontrabandu, un vajadzības gadījumā strādāt pie atgriešanas, atpakaļuzņemšanas un reintegrācijas, pamatojoties uz savstarpēju pārskatatbildību un pilnībā ievērojot humanitārās un cilvēktiesību saistības. Tādējādi trešo valstu efektīvai sadarbībai ar Savienību šajā jomā vajadzētu būt šīs regulas vispārējo principu neatņemamai sastāvdaļai. Lai nodrošinātu, ka attīstības palīdzība atbalsta partnervalstis efektīvākā migrācijas pārvaldīšanā, ir svarīga lielāka saskaņotība starp migrācijas un attīstības sadarbības politiku. Šai regulai būtu jāsekmē koordinēta, holistiska un strukturēta pieeja migrācijai, pamatojoties uz vietējām vajadzībām un reālajiem apstākļiem, maksimāli palielinot sinerģiju un izmantojot vajadzīgos ietekmes līdzekļus.</p>

Pamatojums

Migrācijas politika ir cieši saistīta ar attīstības politiku. Starptautiska, valsts, reģionāla un vietēja līmeņa sadarbībai ir izšķiroša nozīme, lai padarītu kopēju Eiropas migrācijas politiku par realitāti. Daudzlīmeņu pārvaldība ir priekšnoteikums labāko rezultātu sasniegšanai. Ir svarīgi, lai ES un valstu pārvaldes iestādes un vietējās un reģionālās pašvaldības cieši sadarbotos ar tranzīta valstu vietējām un reģionālajām pašvaldībām un uzņēmējvalstu pilsonisko sabiedrību, migrantu apvienībām un vietējām kopienām.

4. grozījums

COM(2018) 460 final – Vispārīgi noteikumi – 3. panta 2. punkts

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>Saskaņā ar 1. punktu šīs regulas konkrētie mērķi ir šādi:</p> <p>a) atbalstīt un veicināt dialogu un sadarbību ar trešām valstīm un reģioniem kaimiņvalstīs, Subsahāras Āfrikā, Āzijā un Klusā okeāna reģionā, kā arī Ziemeļamerikā, Dienvidamerikā un Karību jūras reģionā;</p> <p>b) globālā līmenī konsolidēt un atbalstīt demokrātiju, tiesiskumu un cilvēktiesības, atbalstīt pilsoniskās sabiedrības organizācijas, veicināt stabilitāti un mieru un risināt citas globālās problēmas, to skaitā migrāciju un mobilitāti;</p>	<p>Saskaņā ar 1. punktu šīs regulas konkrētie mērķi ir šādi:</p> <p>a) atbalstīt un veicināt dialogu un sadarbību ar trešām valstīm un reģioniem kaimiņvalstīs – tostarp pašvaldību līmenī –, Subsahāras Āfrikā, Āzijā un Klusā okeāna reģionā, kā arī Ziemeļamerikā, Dienvidamerikā un Karību jūras reģionā;</p> <p>b) globālā līmenī konsolidēt un atbalstīt demokrātiju, tiesiskumu, cilvēktiesības un dzimumu līdztiesību, atbalstīt pilsoniskās sabiedrības organizācijas un vietējās un reģionālās pašvaldības, veicināt stabilitāti un mieru un risināt citas globālās problēmas, to skaitā migrāciju un mobilitāti;</p>

Pamatojums

Palīdzība un sadarbība pašvaldību (vietējo un reģionālo) līmenī ar kaimiņvalstu (jo īpaši Austrumu partnerības) pašvaldībām, ja tā ir mērķtiecīga un pielāgota vietējām vajadzībām un apstākļiem, daudzos gadījumos var sasniegt labākus un iekļaujošākus rezultātus, ko iedzīvotāji izjūt vairāk nekā programmas ar partnervalstu centrālajām iestādēm.

5. grozījums

COM(2018) 460 final – Vispārīgi noteikumi – 4. panta 3. punkts

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>Tematiskās programmas aptver darbības, kas saistītas ar ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanu globālā līmenī, šādās jomās:</p> <p>a) cilvēktiesības un demokrātija;</p> <p>b) pilsoniskās sabiedrības organizācijas;</p> <p>c) stabilitāte un miers;</p> <p>d) globālās problēmas.</p>	<p>Tematiskās programmas aptver darbības, kas saistītas ar ilgtspējīgas attīstības mērķu īstenošanu globālā līmenī, šādās jomās:</p> <p>a) cilvēktiesības un demokrātija;</p> <p>b) pilsoniskās sabiedrības organizācijas;</p> <p>c) vietējās un reģionālās pašvaldības;</p> <p>d) stabilitāte un miers;</p> <p>e) globālās problēmas.</p>

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>Tematiskās programmas var aptvert visas trešās valstis, kā arī aizjūras zemes un teritorijas, kā definēts Padomes Lēmumā .../.../ES.</p> <p>Lai panāktu 3. pantā noteiktos mērķus, tematisko programmu pamatā ir III pielikumā uzskaitītās intervences jomas.</p>	<p>Visas tematiskās programmas būtu jāatbalsta ar iezīmētu budžetu.</p> <p>Tematiskās programmas var aptvert visas trešās valstis, kā arī aizjūras zemes un teritorijas, kā definēts Padomes Lēmumā .../.../ES.</p> <p>Lai panāktu 3. pantā noteiktos mērķus, tematisko programmu pamatā ir III pielikumā uzskaitītās intervences jomas.</p>

Pamatojums

Kā minēts saistībā ar 1. grozījumu, šajā atzinuma projektā tiek uzsvērts, ka attīstības sadarbības jomā vietējām un reģionālajām pašvaldībām būtu jāparedz īpaša, atsevišķa programma ar iezīmētu budžetu, kā arī tās būtu jāņem vērā visā plānošanas procesā kā saņēmējas.

6. grozījums

COM(2018) 460 final – Vispārīgi noteikumi – 4. panta 5. punkts

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>Darbības saskaņā ar šo regulu tiek galvenokārt īstenotas, izmantojot ģeogrāfiskās programmas.</p>	<p>Darbības saskaņā ar šo regulu tiek galvenokārt īstenotas, izmantojot ģeogrāfiskās programmas. Ģeogrāfiskajās programmās tiešās saņēmējas attiecīgos gadījumos ir arī vietējās un reģionālās pašvaldības kaimiņvalstīs.</p>

Pamatojums

ES palīdzība partnervalstu vietējām un reģionālajām pašvaldībām un sadarbība ar tām nedrīkst ciest finansiāli vai organizatoriski, palielinoties elastīgumam finanšu un citu resursu piešķiršanā dažādām ģeogrāfiskajām un tematiskajām programmām. Ieteicams, lai ģeogrāfiskajās programmās vietējās un reģionālās pašvaldības jau iepriekš būtu minētas kā tiešās saņēmējas.

7. grozījums

COM(2018) 460 final – Vispārīgi noteikumi – 6. panta 2. punkts

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>Šā panta 1. punktā minēto finansējumu veido:</p> <p>a) 68 000 miljoni EUR ģeogrāfiskajām programmām:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kaimiņvalstis – vismaz 22 000 miljoni EUR, — Subsahāras Āfrika – vismaz 32 000 miljoni EUR, — Āzija un Klusā okeāna reģions – 10 000 miljoni EUR, — Ziemeļamerika, Dienvidamerika un Karību jūras reģions – 4 000 miljoni EUR; <p>b) 7 000 miljoni EUR tematiskajām programmām:</p> <ul style="list-style-type: none"> — cilvēktiesības un demokrātija – 1 500 miljoni EUR, — pilsoniskās sabiedrības organizācijas – 1 500 miljoni EUR, — stabilitātes un miera veicināšana – 1 000 miljoni EUR, — globālās problēmas – 3 000 miljoni EUR; <p>c) 4 000 miljoni EUR ātrās reaģēšanas darbībām.</p>	<p>Šā panta 1. punktā minēto finansējumu veido:</p> <p>a) 68 000 miljoni EUR ģeogrāfiskajām programmām:</p> <ul style="list-style-type: none"> — kaimiņvalstis – vismaz 22 000 miljoni EUR, — Subsahāras Āfrika – vismaz 32 000 miljoni EUR, — Āzija un Klusā okeāna reģions – 10 000 miljoni EUR, — Ziemeļamerika, Dienvidamerika un Karību jūras reģions – 4 000 miljoni EUR; <p>b) 7 500 miljoni EUR tematiskajām programmām:</p> <ul style="list-style-type: none"> — cilvēktiesības un demokrātija – 1 500 miljoni EUR, — pilsoniskās sabiedrības organizācijas – 1 500 miljoni EUR, — vietējās un reģionālās pašvaldības – 500 miljoni EUR, — stabilitātes un miera veicināšana – 1 000 miljoni EUR, — globālās problēmas – 3 000 miljoni EUR; <p>c) 4 000 miljoni EUR ātrās reaģēšanas darbībām.</p>

Pamatojums

Saskaņā ar iepriekš minētajiem grozījumiem ir ļoti ieteicams, lai ģeogrāfisko programmu pieejamā budžeta proporcionālais komponents tiktu tieši piešķirts vietējām un reģionālajām pašvaldībām paredzētām/kopīgi īstenojamām programmām, kā tas ir 2014.–2020. gada daudzgadu finanšu shēmā saskaņā ar ASI. Ierosinātā summa (500 miljoni EUR) pamatojas uz pilsoniskās sabiedrības organizāciju/vietējo pašvaldību budžeta pozīcijas pašreizējo sadalījumu (66,16 % pilsoniskās sabiedrības organizācijām, 22,05 % vietējām pašvaldībām, 10,4 % izglītības un izpratnes veicināšanai attīstības jomā un 1,39 % atbalsta pasākumiem (laikposmā no 2018. līdz 2020. gadam)) un, protams, ir rūpīgi jāaprēķina, ņemot vērā pašreizējā vietējo pašvaldību budžeta absorbcijas līmeni, kā arī daudzus citus faktoros.

8. grozījums

COM(2018) 460 final – Vispārīgi noteikumi – 8. panta 1. punkts

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Savienība cenšas veicināt, attīstīt un nostiprināt demokrātijas , tiesiskuma, cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanas principus, kas ir tās pamatā, risinot dialogu un sadarbojoties ar partnervalstīm un reģioniem.	Savienība cenšas veicināt, attīstīt un nostiprināt principu par demokrātiju visos pārvaldības līmeņos, kā arī tiesiskuma, dzimumu līdztiesības un cilvēktiesību un pamatbrīvību ievērošanas principus, kas ir tās pamatā, risinot dialogu un sadarbojoties ar partnervalstīm un reģioniem.

Pamatojums

Pamatprincipos būtu jāiekļauj demokrātija pašvaldību līmenī, jo vietējā un reģionālā līmenī iedzīvotāji demokrātiju var pieredzēt vistiešāk. Pamatprincipiem būtu jāpievieno dzimumu līdztiesība.

9. grozījums

COM(2018) 460 final – 11. panta 2. punkts

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Ģeogrāfisko programmu plānošana nodrošina konkrētu, pielāgotu satvaru sadarbībai, kā pamatā ir:	Ģeogrāfisko programmu plānošana nodrošina konkrētu, pielāgotu satvaru sadarbībai, kā pamatā ir:
a) partneru vajadzības, kas noteiktas, balstoties uz īpašiem kritērijiem un ņemot vērā iedzīvotāju skaitu, nabadzību, nevienlīdzību, cilvēces attīstību, ekonomisko un vidisko neaizsargātību, kā arī valsts un sabiedrības izturētspēju;	a) partneru vajadzības, kas noteiktas, balstoties uz īpašiem kritērijiem un ņemot vērā iedzīvotāju skaitu, nabadzību, nevienlīdzību, cilvēces attīstību, ekonomisko un vidisko neaizsargātību, kā arī valsts un sabiedrības izturētspēju;
b) partneru spējas radīt finanšu līdzekļus un piekļūt tiem, un to absorbcijas spējas;	b) partneru spējas radīt finanšu līdzekļus un piekļūt tiem, un to absorbcijas spējas;
c) partneru saistības un darbības rezultāti, pamatojoties uz tādiem kritērijiem kā politiskās reformas, ekonomikas un sociālā attīstība;	c) partneru saistības un darbības rezultāti, pamatojoties uz tādiem kritērijiem kā politiskās reformas, ekonomikas un sociālā attīstība, kā arī gatavība programmu izstrādē, īstenošanā un uzraudzībā sadarboties ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām;
d) Savienības finansējuma potenciālā ietekme partnervalstīs un reģionos;	d) Savienības finansējuma potenciālā ietekme partnervalstīs un reģionos, ietverot nelielus projektus, kas ir pieejami arī vietējām un reģionālajām pašvaldībām;
e) partneru spējas un apņemšanās veicināt kopīgas intereses un vērtības, un atbalstīt kopējus mērķus un daudzpusējas alianses, kā arī Savienības prioritāšu virzīšana.	e) partneru spējas un apņemšanās veicināt kopīgas intereses un vērtības, un atbalstīt kopējus mērķus un daudzpusējas alianses, kā arī Savienības prioritāšu virzīšana.

Pamatojums

Ierosinātajā 11. pantā jau ir noteikts, ka “(..) darbības pēc iespējas tiek balstītas uz dialogu starp Savienību, dalībvalstīm un attiecīgajām partnervalstīm, tostarp valsts un vietējām iestādēm (..)”, un tas ir labs sākumpunkts, bet šķiet svarīgi piebilst, ka plānošanas principi arī noteikti mudina programmu izstrādē, īstenošanā un uzraudzībā sadarboties ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām (un citām ieinteresētajām personām) (arī ņemot vērā subsidiaritātes un proporcionalitātes principu). Skaidra norāde ir īpaši svarīga attiecībā uz darbu valstīs, kur sadarbība ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir ierobežota vai nav izveidota.

Turklāt ir ārkārtīgi svarīgi, lai plānošanas līdzekļi būtu pieejami visu veidu un lielumu vietējām un reģionālajām pašvaldībām, tostarp tām, kas atrodas lauku apvidos, kā arī vidēja lieluma pilsētās, jo tās visas darbojas tajās pašās teritorijās un tām ir jāstrādā kopā, lai sasniegtu ilgtspējīgu [vietējo] attīstību (kā paskaidrots ES teritoriālajā pieejā vietējai attīstībai).

Ņemot to vērā, jaunajam kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentam būtu arī jāstimulē un jāfinansē ne tikai megaprojekti, bet arī nelieli projekti (piemēram, balstoties uz pašreizējām starppilsētu vai citām pašvaldību vai vairāku ieinteresēto personu partnerībām), un vēl vairāk jāveicina vietējo un reģionālo pašvaldību spēju stiprināšana, lai visu veidu vietējās un reģionālās pašvaldības varētu darboties ilgtspējīgas attīstības virzienā.

10. grozījums

(COM(2018) 460 final – II sadaļa, III nodaļa) 22. panta 7. punkts

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Savienības un tās partneru sadarbību <i>inter alia</i> var īstenot kā:	Savienības un tās partneru sadarbību <i>inter alia</i> var īstenot kā:
(..)	(..)
b) administratīvās sadarbības pasākumus, piemēram, mērķ-sadarbību starp valsts institūcijām, vietējām pārvaldes iestādēm, valsts publiskajām struktūrām vai privāttiesību subjektiem, kam uzticēti dalībvalsts un partnervalsts vai reģiona sabiedrisko pakalpojumu uzdevumi, un kā sadarbības pasākumus, iesaistot publiskā sektora ekspertus, kurus nosūtījušas dalībvalstis un to reģionālās un vietējās pārvaldes iestādes;	b) administratīvās sadarbības pasākumus, piemēram, mērķ-sadarbību starp valsts institūcijām, vietējām pārvaldes iestādēm, valsts publiskajām struktūrām vai privāttiesību subjektiem, kam uzticēti dalībvalsts un partnervalsts vai reģiona sabiedrisko pakalpojumu uzdevumi, un kā sadarbības pasākumus, iesaistot publiskā sektora ekspertus, kurus, izmantojot, piemēram, TAIEX mehānismu un SIGMA programmu , nosūtījušas dalībvalstis un to reģionālās un vietējās pārvaldes iestādes;

Pamatojums

Nepārprotama atsauce uz TAIEX un SIGMA izmantošanu palīdzētu pamatot ļoti efektīvas tehniskās palīdzības instrumentu izmantošanu visos administratīvajos līmeņos.

II pielikums. Sadarbības jomas attiecībā uz ģeogrāfiskajām programmām

11. grozījums

COM(2018) 460 final – II pielikums – A daļas 1. punkta a) apakšpunkts

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Stiprināt demokrātiju un demokrātijas procesu, pārvaldību un uzraudzību, tostarp pārredzamu un uzticamu vēlēšanu procesu;	Stiprināt demokrātiju un demokrātijas procesu, pārvaldību un uzraudzību valsts un pašvaldību līmenī , tostarp pārredzamu un uzticamu vēlēšanu procesu šajos līmeņos ;

Pamatojums

Eiropas Konsensā par attīstību, par ko ES un tās dalībvalstis vienojās 2017. gadā, reģionālās un vietējās pašvaldības ir aicinātas pildīt kontroles funkciju un aktīvi piedalīties lēmumu pieņemšanā (83. punkts).

Kā Eiropas Reģionu komiteja esam piedalījušies vietēja un reģionāla līmeņa vēlēšanu novērošanas misijās, kas veicina demokrātijas procesa stiprināšanu un kvalitāti.

12. grozījums

COM(2018) 460 final – II pielikums – A daļas 2. punkta l) apakšpunkts

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
atbalstīt vietējās pašvaldības, lai pilsētu līmenī uzlabotu pamatpakalpojumu sniegšanu un vienlīdzīgu piekļuvi pārtikas nodrošinājumam, pieejamiem, pienācīgiem un cenas ziņā pieejamiem mājokļiem, un dzīves kvalitāti, jo īpaši tiem, kas dzīvo neformālās apmetnēs un graustu rajonos;	atbalstīt vietējās un reģionālās pašvaldības, lai to līmenī uzlabotu pamatpakalpojumu sniegšanu un vienlīdzīgu piekļuvi pārtikas nodrošinājumam, pieejamiem, pienācīgiem un cenas ziņā pieejamiem mājokļiem, un dzīves kvalitāti, jo īpaši tiem, kas dzīvo neoficiālās apmetnēs un graustu rajonos;

Pamatojums

Šajā punktā ir ierosināts atbalstīt vietējās pašvaldības, lai uzlabotu pamatpakalpojumu sniegšanu pilsētu līmenī. Ir svarīgi skaidri norādīt, ka kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instruments ir paredzēts visai pilsētu sistēmai kopumā. Pilsētas ir tikai viens valsts vietējo pašvaldību sistēmas komponents – par attīstības mērķu sasniegšanu trešās valstīs ir jāatbild valsts līmenī un to sasniegšanai jānotiek vietējā līmenī dažādos valdības, kopienu un pilsoniskās sabiedrības līmeņos. Tas atbilst arī EK teritoriālajai pieejai vietējai attīstībai, kur uzsvērts, ka vietējās un reģionālās pašvaldības savā teritorijā bieži pilda koordinatora uzdevumu, sniedzot konsultācijas un sadarbojoties ar privāto sektoru, pilsoniskās sabiedrības organizācijām, kā arī augstskolām, pētniecības institūtiem un citiem pārvaldības līmeņiem.

III pielikums. Tematisko programmu intervences jomas

13. grozījums

COM(2018) 460 final – III pielikums – iekļaut jaunu 3. punktu

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	<p>3. VIETĒJO UN REĢIONĀLO PAŠVALDĪBU INTERVENCES JOMAS</p> <p><i>Stiprināt vietējo un reģionālo pašvaldību nozīmi kā attīstības dalībniecēm, īstenojot šādas darbības:</i></p> <p>a) palielināt vietējo un reģionālo pašvaldību ietekmi, piemēram, ar Eiropas un partnervalstu vietējo un reģionālo pašvaldību starptautisko partnerību palīdzību, piešķirot īpašu finansējumu programmas 2030. gadam īstenošanai, lai stiprinātu to pārvaldības spējas un spējas iesaistīties politiskā dialogā ar valsts iestādēm un atbalstīt decentralizācijas procesus;</p> <p>b) veicināt decentralizētu sadarbību attīstības jomā visos tās veidos;</p> <p>c) palielināt Eiropas un dienviņu vietējo un reģionālo pašvaldību tīklu, platformu un alianšu spējas, lai nodrošinātu pamatotu un pastāvīgu politikas dialogu attīstības jomā un veicinātu demokrātisku pārvaldību, jo īpaši izmantojot teritoriālo pieeju vietējai attīstībai;</p> <p>d) palielināt mijiedarbību ar Eiropas iedzīvotājiem attīstības jautājumos (izpratnes veidošana, zināšanu apmaiņa, iesaiste), jo īpaši saistībā ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem, tostarp dalībvalstīs un kandidātvalstīs, un potenciālo kandidātu teritorijās.</p>

Pamatojums

Nav precizēts, kā vietējās un reģionālās pašvaldības tiks iesaistītas Eiropas Savienības programmās pēc programmu izstrādes posma un kā tās tiks iesaistītas ģeogrāfisko programmu prioritāšu apspriešanā. Pievienojot īpašu vietējo un reģionālo pašvaldību intervences jomu, nerastos šaubas par to, vai šai mērķgrupai/saņēmējam/šiem partneriem politikas īstenošanā tiks pievērsta pietiekama uzmanība.

Dažādajos priekšlikumos par tematu "Kaimiņvalstis un pasaule" nav skaidri minēta decentralizētas sadarbības (t. i., vietējo un reģionālo pašvaldību starptautisko partnerību) pievienotā vērtība. Jaunajā 2017. gada Konsensā par attīstību Eiropas iestādes un dalībvalstis ir atzinušas decentralizētas sadarbības svarīgo nozīmi attīstības jomā. Tā nenoliedzami ir efektīvs līdzeklis, ko izmantot, lai palielinātu ES partnervalstu vietējo un reģionālo pašvaldību spēju izstrādāt plānus un sniegt pakalpojumus, kā arī uzlabot decentralizācijas reformu kvalitāti. Šis starptautiskās sadarbības veids noris vairākas desmitgades, un tajā ir iesaistītas daudzas Eiropas vietējās un reģionālās pašvaldības. Nebūtu jāuzskata, ka decentralizēta sadarbība nozīmē partnerības ar ierobežotu tematisko aptvērumu (piemēram, ūdensapgāde, atkritumu apsaimniekošana un pilsētplānošana), jo decentralizētai sadarbībai ir potenciāls stiprināt plašāku pārvaldības sistēmu. Ģeogrāfisko programmu pilnā būtu jāparedz vieta arī šādai darbībai.

14. grozījums

COM(2018) 460 final – III pielikums – 4. punkts. Globālo problēmu intervences jomas

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
<p>D. PARTNERĪBAS</p> <p>1. Stiprināt vietējo pašvaldību attīstības dalībnieces lomu, izmantojot šādas darbības:</p> <p>a) palielināt Eiropas un dienvidu vietējo iestāžu tīklu, platformu un alianšu spējas, lai nodrošinātu pamatotu un pastāvīgu politikas dialogu attīstības jomā un veicinātu demokrātisku pārvaldību, jo īpaši izmantojot teritoriālo pieeju vietējai attīstībai;</p> <p>b) palielināt mijiedarbību ar Eiropas iedzīvotājiem attīstības jautājumos, (izpratnes veidošana, zināšanu apmaiņa, iesaiste), proti, saistībā ar ilgtspējīgas attīstības mērķiem, tostarp Savienībā un kandidātvalstīs, un potenciālajās kandidātvalstīs.</p>	

Pamatojums

Tā kā 13. grozījumā ir pievienota īpaša vietējo un reģionālo pašvaldību intervences joma, vietējās un reģionālās pašvaldības tādējādi tiek izslēgtas no globālo problēmu intervences jomas.

Priekšlikums par IPA III izveidi

15. grozījums

COM(2018) 465 final – 6. pants

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	<p>5. Sadarbībā ar dalībvalstīm Komisija arī veic vajadzīgos pasākumus, lai nodrošinātu, ka vietējās un reģionālās pašvaldības tiek iesaistītas to konkrēto mērķu noteikšanā, kas tiek īstenoti, sniedzot palīdzību saskaņā ar šo regulu.</p>

Pamatojums

Tā kā IPA III būs konkrēts mērķis pastiprināt valsts pārvaldes efektivitāti un atbalstīt strukturālās reformas un labu pārvaldību visos līmeņos, vietējās un reģionālās pašvaldības būtu jāiesaista stratēģiskajā plānošanā. Komisija tiek arī aicināta ieviest *ad hoc* operatīvas metodes, kas ļautu izmantot TAIEX un mērķsadarbības instrumentus sadarbībai starp dalībvalstu un kandidātvalstu, kā arī potenciālo kandidātvalstu vietējām un reģionālajām pašvaldībām.

16. grozījums

COM(2018) 465 final – 9. panta 1. punkts

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
Līdz 3 % no finansējuma indikatīvi piešķir pārrobežu sadarbības programmām starp I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem un dalībvalstīm atbilstīgi viņu vajadzībām un prioritātēm.	Līdz 3 % no finansējuma indikatīvi piešķir pārrobežu sadarbības programmām starp I pielikumā uzskaitītajiem saņēmējiem un dalībvalstīm atbilstīgi viņu vajadzībām un prioritātēm, ietverot atbalstu spēju veidošanai vietējā un reģionālā līmenī.

Pamatojums

Spēju veidošanai vietējā un reģionālā līmenī būtu jābūt vienai no prioritātēm, kas jāatspoguļo finanšu piešķirumā.

17. grozījums

COM(2018) 465 final – II pielikums

Eiropas Komisijas ierosinātais teksts	RK grozījums
	f) Veicināt vietējo un reģionālo pārvaldību un pastiprināt vietējo un reģionālo pašvaldību plānošanas un administratīvās spējas.

Pamatojums

Šai tematiskajai prioritātei vajadzētu būt minētai ne tikai saistībā ar palīdzību pārrobežu sadarbības jomā.

II. IETEIKUMI POLITIKAS JOMĀ

EIROPAS REĢIONU KOMITEJA

Ievadpiezīmes

1. ar interesi ņem vērā Komisijas priekšlikumus par daudzgadu finanšu shēmu 2021.–2027. gadam, tostarp priekšlikumus izdevumu kategorijā “Kaimiņvalstis un pasaule”, jo īpaši par jauno kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu un Pirmspievienšanās palīdzības instrumenta (IPA) darbības termiņa pagarināšanu, izveidojot IPA III;
2. atzinīgi vērtē to, ka Eiropas Savienības ārējās darbības budžetu ir ierosināts palielināt līdz 123 miljardiem EUR (salīdzinājumā ar 94,5 miljardiem EUR laikposmā no 2014. līdz 2020. gadam), kas atbilst aptuveni 10 % no kopējās (ierosinātās) DFS; uzskata, ka tas ir tieši vajadzīgs, ņemot vērā globālās problēmas; uzsver, ka ierosinātais palielinājums pašreizējās sarunās par DFS ir uzskatāms par minimumu;
3. atzinīgi vērtē Komisijas mērķi ES ārējo darbību padarīt konsekventāku, saskaņotāku un elastīgāku, ņemot vērā tādas globālās problēmas kā klimata pārmaiņas, intensīva urbanizācija un sociāli un ekonomiski satricinājumi, kuru risināšanai ir vajadzīgi daudzpusīgi un sarežģīti risinājumi vai pieejas;
4. atzinīgi vērtē paredzēto efektivitātes palielināšanu, ierosinātajā kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentā apvienojot vairākus ārējās darbības instrumentus, lai sasniegtu ilgtspējīgas attīstības mērķus un veidotu izturēspēju, kā aicināts RK atzinumā COR 2017/03666, taču norāda, ka viss būs atkarīgs no pašreizējo priekšlikumu īstenošanas, – vienmēr būtu jānovērš tas, ka plaisa starp politiku un tās īstenošanu padziļinās (t. i., īstenošanas metodes netiek pielāgotas, lai kļūtu arī elastīgākas);

5. norāda, ka vietējās un reģionālās pašvaldības ir iekļautas ierosinātā kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta globālo problēmu pilārā un arī ģeogrāfiskā pilāra reģionālajā daļā; gribētu saņemt apliecinājumu no pārējām ES iestādēm, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām tiešām būs viegli piekļūt šīm programmām un budžetiem;

6. piekrīt, ka investīciju veicināšana darbvietu radīšanai un privātā sektora nozīmes stiprināšanai ir izšķirošs attīstības faktors; tāpēc atzinīgi vērtē paziņojumu par jaunu Āfrikas un Eiropas ilgtspējīgu investīciju un darbvietu aliansi, kas nodrošina līdzšinējās investīciju un nodarbinātības partnerības pacelšanu jaunā līmenī; paziņojuma mērķis ir atbalstīt 10 miljonu darbvietu izveidi Āfrikā;

7. uzstāj, ka, iesaistot trešo valstu vietējās un reģionālās pārvaldes līmeņus un piešķirot tiem īpašu finansējumu, varētu veicināt attīstību uz vietas, tādējādi palīdzot Eiropas Savienībai sasniegt savus mērķus;

8. atzinīgi vērtē Pirmspievienošanās instrumenta darbības termiņa pagarināšanu (*IPA III* izveidi) kā atbilstošu un mērķtiecīgu un atzinīgi vērtē to, ka *IPA III* konkrētie mērķi ir pastiprināt valsts pārvaldes efektivitāti un atbalstīt strukturālās reformas un labu pārvaldību visos līmeņos, kā arī atbalstīt teritoriālo un pārrobežu sadarbību;

Problēmas un iespējas

9. uzskata, ka, apvienojot vairākus ārējās darbības instrumentus vienā kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentā, rodas gan izaicinājumi, gan iespējas, un uzsver, ka kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentam būtu jāturpina kalpot ilgtermiņa attīstības mērķiem, uz kuriem iepriekš bija orientēts Eiropas Attīstības fonds;

10. pauž bažas, ka līdz ar ārējās darbības finansēšanas arvien lielāku atkarību no ģeogrāfiskiem apsvērumiem vietējām un reģionālajām pašvaldībām piekļuve finansējumam varētu kļūt sarežģītāka vai mazāk acīmredzama atkarībā no konkrētajām valstu stratēģijām, par kurām pašreiz trūkst informācijas; pauž bažas, ka lielāka paļaušanās uz valstu īstenotām stratēģijām un plānošanu, pamatojoties uz galvenajām prioritātēm un stratēģiskām investīcijām infrastruktūrā, izraisīs situāciju, kad pastiprināta uzmanība tiek pievērsta saņēmējiem valsts līmenī un potenciāli mazāka uzmanība tiek veltīta tādām lēmumu pieņemšanas un līdzdalības veidam, kurā iesaistītas vairākas ieinteresētās personas visos plānošanas posmos;

11. uzsver, ka ir svarīgi, lai vietējās un reģionālās pašvaldības tiktu iesaistītas stratēģiju izstrādē un plānošanā, kā arī vietējā līmenī izstrādājamu plānu un to uzraudzības un novērtēšanas satvaru īstenošanā. Tas nodrošinātu, ka palīdzība tiek orientēta uz pretendentu vajadzībām, tostarp vietējā un reģionālā līmenī. Uz rezultātiem balstītā finansējuma piešķiršanā būtu jāņem vērā progress decentralizācijas reformu un vietējās demokrātijas/labas pārvaldības virzienā visos līmeņos;

12. pauž nožēlu, ka nākamās daudzgadu finanšu shēmas periodā ir ierosināts vietējām pašvaldībām vairs nepiešķirt iezīmēto budžeta pozīciju saskaņā ar ASI, un prasa sniegt plašāku pamatojumu par iemesliem, kuru dēļ nolemts atteikties no iezīmētā budžeta, neraugoties uz daudzām veiksmīgām vietējo pašvaldību dotācijām/programmām; prasa atjaunot šo iezīmēto budžetu;

13. uzsver: lai gan saskaņā ar ASI vietējo pašvaldību budžeta pozīcijā paredzētie līdzekļi nav pilnīgi iztērēti, ir pārsteidzīgi secināt, ka tas bijis saistīts ar vietējo un reģionālo pašvaldību nepietiekamajām spējām. Iespējams, svarīgāki ir bijuši citi iemesli, piemēram, stingrās līdzfinansēšanas prasības un sarežģītās pieteikšanās procedūras; aicina ES iestādes nodrošināt iespēju uzlabot piekļūstamību šai budžeta pozīcijai, nevis īstenot tiešu atcelšanu;

14. ir gatava tuvākajos mēnešos dalīties ar citām ES iestādēm Reģionu komitejas locekļu dažādajā pieredzē (labā un sliktā) saistībā ar pašreizējo vietējo pašvaldību budžeta pozīciju;

15. ir gatava veicināt dialogu un sadarbību ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām paplašināšanās procesā iesaistītajās valstīs un kaimiņvalstīs, izmantojot pašreizējās struktūras un platformas (ARLEM, CORLEAP, apvienotās konsultatīvās komitejas un darba grupas, kā arī Eiropas Komisijas stratēģiskās partnerības ar vietējo un reģionālo pašvaldību apvienībām, tostarp CEMR-PLATFORMA), tādējādi palīdzot sasniegt kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta un IPA regulās minētos mērķus. Uzsver, ka Eiropas un trešo valstu vietējo un reģionālo pašvaldību vienādranga darbības un programmas, piemēram, Nikosijas iniciatīva spēju veidošanai Lībijas pašvaldībās, parāda, kādā mērā vietējo un reģionālo pašvaldību sadarbība var veicināt stabilitāti un labklājību mūsu kaimiņvalstīs;

16. aicina ES iestādes neatkarīgi no rezultātiem saglabāt piekļuvi līdzekļiem visu veidu un lielumu vietējām un reģionālajām pašvaldībām, tostarp tām, kas atrodas lauku apvidos, kā arī vidēja lieluma pilsētās, kā ilgtspējīgas un iekļaujošas izaugsmes un inovācijas centriem, tādējādi īstenojot ES teritoriālo pieeju vietējai attīstībai;

17. aicina ar jauno kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu stimulēt un finansēt arī nelielus projektus (piemēram, balstoties uz pašreizējām starppilsētu vai citām pašvaldību līmeņa vai vairāku ieinteresēto personu partnerībām), un vēl vairāk veicināt vietējo un reģionālo pašvaldību spēju stiprināšanu, lai tās varētu labāk pildīt savu koordinatora uzdevumu teritoriālās attīstības jomā un pilsētu un lauku saikņu stiprināšanā;

18. mudina ES likumdevējus pielāgot ierosinātos instrumentus (t. i., kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentu un IPA III), lai vēl vairāk palielinātu stratēģisko atbalstu vietējām un reģionālajām pašvaldībām un demokrātijai pašvaldību līmenī. Pastiprināts atbalsts vietējai demokrātijai palielinātu ES darbības redzamību, tuvinot reformu procesu iedzīvotājiem, un panāktu, ka partnervalstis uzņemas vēl lielāku atbildību par reformu procesu;

19. norāda, ka vēl viens iemesls, lai pastāvīgi atbalstītu vietējās un reģionālās pašvaldības un palielinātu to ietekmi, ir tas, ka 65 % no ilgtspējīgas attīstības mērķiem nav iespējams sasniegt bez vietējo un reģionālo pašvaldību aktīvas iesaistes;

20. uzsver, ka decentralizētai sadarbībai attīstības jomā (visos tās veidos) šajā ziņā ir svarīga nozīme, kā atzinušas Eiropas iestādes un dalībvalstis ES Konsensā par attīstību; aicina kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumentā šai sadarbībai un tās nozīmei pievērst lielāku uzmanību;

21. mudina īstenot ar ES un kaimiņvalstu sadarbību saistītos politikas mērķus un sasniegt rezultātus, neraugoties uz iepriekš atsevišķo instrumentu apvienošanu. Jo īpaši ES palīdzība partnervalstu vietējām un reģionālajām pašvaldībām un sadarbība ar tām nedrīkst ciest finansiāli vai organizatoriski, palielinoties elastīgumam finanšu un citu resursu piešķiršanā dažādām ģeogrāfiskajām un tematiskajām programmām;

22. pauž vilšanos, ka tādu programmu kā TAIEX, mērķsadarbība un "Sigma" ietvaros veikto darbību priekšrocības ir izmantojušas galvenokārt saņēmējvalstu centrālās administrācijas, lai gan visām *acquis* sadaļām ir tieša vai netieša saistība ar vietējām un reģionālajām pašvaldībām (un to kompetenci) un tās, pateicoties savai tiešajai saiknei ar sabiedrību, spēj ļoti efektīvi izplatīt informāciju par priekšrocībām, ko dod iestāšanās ES, un ieguvumiem un aizsardzības pasākumiem, ko – jo īpaši IPA III atbalsta saņēmēju gadījumā – ES nodrošina visiem iedzīvotājiem. Komiteja atzinīgi vērtē to, ka kaimiņattiecību, attīstības sadarbības un starptautiskās sadarbības instrumenta regulā ir nepārprotama atsauce uz mērķsadarbības izmantošanu gan centrālajā, gan arī vietējā un reģionālajā līmenī, taču cer, ka tajos pašos līmeņos tiks izmantoti arī citi instrumenti, kā TAIEX un SIGMA;

Ierosinājumi un ieteikumi

23. mudina Komisiju nodrošināt, ka ar attiecīgajām ieinteresētajām personām, tostarp vietējām un reģionālajām pašvaldībām, vienmēr notiek pienācīga apspriešanās un tām tiek laicīgi nodrošināta piekļuve attiecīgai informācijai, tādējādi ļaujot tām jēgpilni piedalīties programmu plānošanas, īstenošanas un saistītajos uzraudzības procesos;

24. stingri iesaka attīstības sadarbības jomā vietējām un reģionālajām pašvaldībām paredzēt īpašu, atsevišķu programmu ar iezīmētu budžetu, kā arī ņemt tās vērā visā plānošanas procesā kā saņēmējas;

25. aicina ES iestādes nodrošināt, ka vietējām un reģionālajām pašvaldībām ir pietiekami daudz iespēju, lai tās varētu īstenot ilgtspējīgas attīstības mērķus vietējā līmenī, un skaidri norādīt uz šo programmu regulās, ar ko izveido attiecīgos instrumentus. Turklāt šīs programmas nozīmi būtu lietderīgi atspoguļot arī nākamajās budžeta specifikācijās;
26. aicina Komisiju ieviest operatīvas *ad hoc* metodes, kas ļautu izmantot TAIEX un mērķsadarbības instrumentus sadarbībai starp dalībvalstu un partnervalstu vietējām un reģionālajām pašvaldībām;
27. atzinīgi vērtē Eiropas Komisijas iniciatīvu veikt novērtējumu par ES atbalstu vietējām pašvaldībām paplašināšanās procesā iesaistītajos un kaimiņu reģionos 2010.–2018. gadā un iesaka izmantot pieredzi, kas gūta, īstenojot vietējo pašvaldību atbalstam paredzētās reģionālās programmas/projektus (piemēram, vietējās administrācijas atbalsta instrumentu, iniciatīvu “Pilsētu mēri ekonomikas izaugsmei” un Pilsētas mēru paktu Austrumu partnerības valstīm), lai izstrādātu līdzīgus atbalsta pasākumus vietējām un reģionālajām pašvaldībām citos reģionos;
28. atzinīgi vērtē to, ka tematiskā prioritāte “veicināt vietējo un reģionālo pārvaldību un pastiprināt vietējo un reģionālo iestāžu plānošanu un administratīvās spējas” ir minēta starp prioritātēm palīdzībai pārrobežu sadarbības jomā (III pielikums), un prasa to pašu tematisko prioritāti iekļaut IPA III regulas II pielikumā.

Briselē, 2018. gada 6. decembrī

Eiropas Reģionu komitejas
priekšsēdētājs

Karl-Heinz LAMBERTZ
